

oversættelse på modstående side:

Adolf Handrup:

Et brøndskred

Så widt æ howwer wa e i nettenhunner å jen, at kjældkåster Jens Peter Rasmussen wa we å kåst en kjæld fur Ajs Kræn i Wisby. Han wa nowed en teng som 15 all neer, da han wa begynd mæ æ arbed om æ forremejde, å så skrej æ kjæld sammel om ham.

Der bløw en wældig huel, fur æ jowr wa et anten grus å såen. Hvis de skrej meer, wa der fåer fuer, at de sku tå æ stowhus mæj.

Der bløw wærløs send buj ætter Jesper Ajsen, der wa en gammel fuld befåren kjældkåster. Der wa jo hwerken tellefon heller bikler, så der gik lång tik, far Jesper han nowwed derøwwer. De wa en stur støk arbed fur jén mand å go i gång mæj, men Jesper han wa en stærk å øwwed slider, å han ga sæ te å graw sæ neer te den sølle mennesk, der wa bløwwen begrawn. Æ arbejd gik rask fræ æ hånd; der wa willi hinner nok te æ hejs spandd op å kør å æ wej.

Dæhær de spures jo snår, å ætter som æ timer gik, bløw der sammelt en hel masse nysgjærre fur å sik po e. Æ "Bette-kuen" fræ Bojjem wa indd we æ kjømme i Wisbyoe ætter en kræmerhus brøsokker po æ wej derøwwer.

Æ pullitik wa der fur å hold orden å hold æ tælskuere å æ wej, så æ arbed ku goe uhinnerre. Der bløw hint stuer las tæmmer we kjømme Legind i Wisbyoe te å styw æ mæj, ætter som Jesper fæk grawwed sæ længer å længer neer. Imell mot di hold i nuer timer, så Jesper han ku fo hwikl sæ ledt, inden han tow fat ijen.

De wa bløwwen ukd po æ awten æ dåe ætter; Jesper håd slædt håwt, så han wa we å wær ukør. Så holdt han li mødt i en spæstek å stow hel styw. Han tørt, han håd høt en lyk neer fræ æ kjæld. Han låe

Min far Adolf Handrup, Ullerup i Heltborg sogn (født 1884, død 1975) var i flere år meddeler til Jysk Ordbog. Da vi var børn, fortalte far os om et drama, der var sket i sognet, og da han var nær de 90 år, fik jeg ham til at nedskrive fortællingen så ordret som muligt. Det gjorde han på rigsdansk, men jeg har siden omsat den til thybomål (som jeg nu kan det).

*Linne Hedegaard, Refshedegaard, 7760 Hurup, Thy
(selv meddeler til Jysk Ordbog)*

Så vidt jeg husker var det i 1901, at brøndgraver Jens Peter Rasmussen var ved at grave en brønd for Anders Kristensen i Visby. Han var sådan noget noget som 15 alen nede, da han var begyndt med arbejdet om formiddagen, og så skred brønden sammen om ham.

Der blev et vældigt hul, for jorden var ikke andet end grus og sand. Hvis det skred mere, var der fare for, at det skulle tage stuehuset med.

Der blev øjeblikkeligt sendt bud efter Jesper Andersen, som var en gammel fuldbefaren brøndgraver. Der var jo hverken telefon eller biler, så der gik lang tid, før Jesper nåede derover. Det var et stort stykke arbejde for én mand at gå i gang med, men Jesper han var en stærk og øvet slider, og han gav sig til at grave sig ned til det sølle menneske, der var blevet begravet. Arbejdet gik rask fra hånden; der var villige hænder nok til at hejse spande op og køre af vejen.

Det her rygtedes jo snart, og eftersom timerne gik, blev der samlet en hel masse nysgerrige for at se på det. "Bitte-konen" fra Boddum var inde ved købmanden i Visbyå efter et kræmmerhus bolsjer på vejen derover.

Politiet var der for at holde orden og holde tilskuerne af vejen, så arbejdet kunne ske uhindret. Der blev hentet store læs tømmer ved købmand Legind i Visbyå til at stive af med, efterhånden som Jesper fik gravet sig længere og længere ned. Ind imellem måtte de holde i nogle timer, så Jesper kunne få hvilet sig lidt, inden han tog fat igen.

Det var blevet ud på aftenen dagen efter; Jesper havde slidt hårdt, så han var ved at være udkørt. Så holdt han lige midt i et spadestik og stod helt stiv. Han syntes, han havde hørt en lyd nede fra brønden. Han

sæ neer po hans knæer, å så robt han, all de han ku: ”Jens Peter”. Å så kam der wærkeli en lyk derneer fræe. Der wa ski en onner: Jens Peter wa i lyww, å de wa der aller jen, der håd rænt mæj.

No kam der meer fårt å system øwwer æ arbed, Jesper wa bløwwen fosegti mæj, te der sku et rassel meer jowr neer. Di nowwed neer te æ mand, å han wa løwwen, men han stow å drejje lisse stel mæ hans hue, fur æ såen wa næsten opp we hans mund. Dem rammer, han håd brogt te å styw æ mæj, håd lisom lawwed en lowt øwwer ham, så æ jowr-skræj håd et ramt ham; men æ såen wa ætterhån råjn neer om ham.

De føest, di gjow, wa å hejs en glas mjælk neer te ham, å da han håd fåt nøj å drek, bløw der såt en kuerneeg neer øwwer hans hue. Den sku hold æ såen væk, å den ku han ånd igjommel. No wa e et anten en øjebleks såg å fo ham frik.

Æ wa der, da di fæk ham op, å da wa der lisse manne mennesker som te en almindeli marken. Æ dogter å æ pullitik wa der. De wa we mennætstier, han bløw bor ind i æ huks. Han wa uskaj, men forkommen, å hans hoer war bløwwen hwik. Han håd wæt løwwen begrawwe i sæjsåtrædwe timer; han throwwed siel, han håd såt der i åt daww.

Jesper såe sienhen: ”Å graw en mand frik å en kjæld, der er skrejn sammel, de er engen konst; men å fo ham løwwen op, de er en mirakkel!”

lagde sig ned på sine knæ, og så råbte han, alt det han kunne: "Jens Peter". Og så kom der virkelig en lyd dernede fra. Det var sgu et under: Jens Peter var i live, og det var der aldrig én, der havde regnet med.

Nu kom der mere fart og system over arbejdet, Jesper var blevet forsigtig med, at der ikke skulle rasle mere jord ned. De nåede ned til manden, og han var levende, men han stod og drejede ligeså stille med sit hoved, for sandet var næsten oppe ved hans mund. De rammer, han havde brugt til at stive af med, havde ligesom lavet et loft over ham, så jordskredet ikke havde ramt ham; men sandet var efterhånden løbet ned om ham.

Det første, de gjorde, var at hejse et glas mælk ned til ham, og da han havde fået noget at drikke, blev der sat et kornneg ned over hans hoved. Det skulle holde sandet væk, og det kunne han ånde igennem. Nu var det ikke andet end et øjeblikks sag at få ham fri.

Jeg var der, da de fik ham op, og da var der ligeså mange mennesker som til et almindeligt marked. Doktoren og politiet var der. Det var ved midnatstid, han blev båret ind i huset. Han var uskadt, men forkommen, og hans hår var blevet hvidt. Han havde været levende begravet i 36 timer; han troede selv, han havde siddet der i otte dage.

Jesper sagde sidenhen: "At grave en mand fri af en brønd, der er skredet sammen, dét er ingen kunst; men at få ham levende op, dét er et mirakel!"